

Topics: Saving a *mumar* on Shabbat; Saving someone who attempts suicide on Shabbat

הצלת מומר בשבת

א. סיבות כלליות:

- אין השגחה גלויה היום
- תינוק שנשבה
- הוי מומר לתיאבון
- שמא הרהר בתשובה
- לא עבד עבודת קרקע
- לא היה מחלל בפני אדם חשוב

הצלת המאבד עצמו לדעת

ב. תנאים:

- אמירה ברורה
- התראה
- מיד
- דרך כעס או מיצר
- לא נתברר שעשה תשובה
- אינו שוטה או קטן
- אינו עושה לכפרת חטא
- אינו עושה מחמת דאגה מעינוי

ג. רמב"ם הלכות סנהדרין פרק יח הלכה ו

גזירת הכתוב היא שאין ממיתין בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו אלא על פי שנים עדים, וזה שהרג יהושע עכן ודוד לגר עמלקי בהודאת פיהם הוראת שעה היתה או דין מלכות היה, אבל הסנהדרין אין ממיתין ולא מלקין המודה בעבירה שמא נטרפה דעתו בדבר זה, שמא מן העמלין מרי נפש הוא המחכים למות שתוקעין החרבות בבטנם ומשליכין עצמן מעל הגגות שמא כך זה יבא ויאמר דבר שלא עשה כדי שיהרג וכללו של דבר גזירת מלך היא.

ד. רדב"ז הלכות סנהדרין פרק יח הלכה ו

גזירת הכתוב הוא וכו'. תניא "מי שבא לב"ד ואמר הלקוני אין מלקין אותו" והכי אמרינן בכל דוכתא אין אדם משים עצמו רשע. והטעם שכתב רבינו לא שייך גבי מלקות, ולפיכך כתב "וכללו של דבר גזירת המלך היא" ואין אנו יודעים הטעם. ואפשר לתת קצת טעם לפי שאין נפשו של אדם קניינו אלא קנין הקב"ה שנאמר "הנפשות לי הנה" (יחזקאל י"ח) הילכך לא תועיל הודאתו בדבר שאינו שלו, ומלקות פלגא דמיתה הוא. אבל ממונו הוא שלו ומש"ה אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי.